

D ů v o d y:

Odvolací soud uznal žalobkynin nárok na náhradu škody způsobené tím, že žalobkyně jako lázeňský host v lázních žalované obce dne 12. května 1933 byla opařena horkou parou, odůvodněným polovicí, shledav spoluzavinění žalované v tom, že opominula po připravení lázně odstraniti všechno, co by mohlo vésti k úrazu koupajících se lázeňských hostů, zejména páku od přívodního ventilu, aby s ní nikdo nemohl manipulovati, a že nevyvěsila v kabině upozornění, že se host nesmí ventilu dotýkati, že jest to nebezpečné. Neprávem ovšem namítá dovolatelka, že toto opominutí není bezprávným proto, že není zákonného předpisu, že lázeňští hosté se nesmějí dotýkati zařízení určených pro přívod horké páry do koupelí. Opominutí kromě obligačního poměru jest arci bezprávným jen, je-li podle zákona povinnost k pozitivnímu jednání; není však třeba, by tuto povinnost ukládal zvláštní zákonný předpis, týkající se konkrétního případu, nýbrž stačí, je-li povinnost k pozitivnímu jednání uložena zákonem všeobecným, vztahujícím se ke všem případům, na něž zákonodárce rozumně mohl pomýšleti. Takovými všeobecnými předpisy jsou též ustanovení §§ 335, 431 tr. z., kterýmiž má býti zabráněno i n a h o d i l é m u poškození (rozh. č. 11509 Sb. n. s.). Ale v projednávaném případě nejde vůbec o náhodu žalovanou jako provozovatelkou lázní zaviněnou (§ 1311 obč. zák.). Nižší soudy, neuvěřivše žalobkyni se zřetelem na posudek soudního znalce inž. A. N. a na výpověď svědků J. Z., výslovně vyloučily možnost, že se žalobkyně dotkla onoho přívodního kohoutku buď nedopatřením, anebo že na něj upadla následkem nevolnosti, a že by tím byl přívod páry otevřen, zjistily naopak, že k úrazu mohlo dojíti pouze tím, že žalobkyně sama pákou otáčela, ať již z jakéhokoli důvodu, a že tím tedy sama ventil otevřela. Žalobkyně vykonala tudíž chtěné jednání, k jehož provedení musila oběma rukama použítí značné síly. Právem poukazuje soud první stolice na to, že žalobkyně byla povinna vynaložiti potřebnou pozornost a opatrnost a že tak neučinila, manipulovala-li svémocně s ventily lázeňského zařízení. Není tu proto příčinné souvislosti mezi škodou vzešlou žalobkyni vlastním zaviněním a tvrzeným opominutím žalované obce, naopak škoda vznikla z vlastního činu žalobkyni chtěného, za nějž žalovaná neodpovídá.

Čís. 15916.

Postoupený dlužník jest oprávněn vznést námitku nedovolené úmluvy ve smyslu § 55 vyr. ř. i tehdy, když uznal vůči postupníkovi postoupenou pohledávku, dokáže-li, že postupník musel vědět, že postoupený dlužník byl neschopen platiti v době sjednání nedovolené úmluvy.

(Rozh. ze dne 11. března 1937, Rv I 1514/35.)

Proti žalobě, podané postupnicí na zaplacení postoupené pohledávky 9.000 Kč, kterouž jistinu žalovaný výslovně vůči žalobkyni uznal a za-

vázal se zaplatiti jí postoupenou pohledávku nejdéle do 15. dubna 1933, namítl žalovaný mimo jiné též to, že postup uvedené pohledávky jest neplatný, ježto se stal v souvislosti s vyrovnacím řízením o jmění postupitele Čeňka B., ve kterém vystupovala žalobkyně jako vyrovnací věřitelka. Soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Jak je ze spisů o vyrovnacím řízení Čeňka B. patrné, bylo usnesením krajského soudu civilního v B. po postupu zažalované pohledávky zahájeno o jmění Čeňka B. vyrovnací řízení, které bylo věřiteli přijato. K vyrovnacímu řízení přihlásil žalobce svoji pohledávku za Čeňkem B. ve výši 21.174 Kč 70 h. Dle § 55 vyr. ř. jest neplatná úmluva dlužníka, kterou se z podnětu vyrovnacího řízení nebo jen z nějaké vzdálené souvislosti s ním poskytují některému věřiteli zvláštní výhody proti ostatním věřitelům. Vzdálená souvislost s vyrovnáním jest tu i tehdy, musil-li si dlužník býti vědom, že nebude s to, aby splnil své splatné závazky. Že Čeňk B. si toho musil býti vědom, vyplývá z obsahu vyrovnacích spisů, zejména ze seznamu věřitelů dlužníkem předloženého. Jest proto postup pohledávky Čeňka B. žalobci nicotný ve smyslu uvedeného ustanovení vyrovnacího řádu. Odvolací soud nevyhověl odvolání. Důvody: Odvolatelce nelze přisvědčiti v tom, že podle § 55 vyr. ř. jest dlužníkem rozuměti jediné toho, kdo již učinil návrh, aby o jeho jmění bylo zahájeno vyrovnací řízení. Nic podobného nelze z řečeného zákonného ustanovení vyčísti a naopak plyne zejména z ustanovení druhého odstavce § 55 vyr. ř., že zákon má na mysli poskytování výhod věřitelům též již v době před zahájením vyrovnacího řízení resp. před podáním návrhu na zahájení tohoto řízení, neboť by jinak nemluvil o úměrnosti úplaty hospodářskému stavu dlužníkovu v době, kdy došlo k postupu pohledávky. Ještě zřetelněji jest vyjádřeno to, že se zákaz poskytování zvláštních výhod věřitelům týká též doby před zahájením vyrovnacího řízení, v § 47 starého vyrovnacího řádu (srv. poslední větu). Tím spíše to platí od zavedení nového vyr. řádu, ježto § 55 nového vyrovnacího řízení byl dosah § 47 starého vyrovnacího řádu rozšířen. Odvolatel se neprávem dovolává ustanovení § 10 vyr. ř., neboť ustanovení to má postihnouti ty případy, na něž se nehodí speciální ustanovení § 55 vyr. ř., tedy nedotýká se poskytování zvláštních výhod věřitelům, kteří tu již jsou, nýbrž vyslovuje všeobecný zákaz, že vyrovnací dlužník nesmí nově uzavíratí jistá, tam vyjmenovaná právní jednání. Není tudíž výklad § 55 vyr. ř. v rozporu s ustanovením § 10 vyr. ř. Prvý soud při svém rozhodnutí vycházel z předpokladu majícího oporu v obsahu vyrovnacích spisů Kv 140/33. Tento předpoklad odvolatel ani nenapadá, nýbrž snaží se jen dovoditi, že Čeňk B. neměl úmyslu poskytnouti žalující straně zvláštní výhodu a že podobný úmysl nemohl býti žalobci znám. Než nehledě na vlastní seznání žalobkyně, že žádala na dlužníkovi Čeňku B. dodání 2 ložnic proto, že od něho nemohla dosíci zaplacení své větší pohledávky za dodané dýhy, z čehož plyne, že jak dlužníku, tak i žalující firmě musela býti známa neutěšená finanční situace Čeňka B., nepředpokládá ustanovení § 55 vyr. ř. průkazu nějakého zvláštního úmyslu dlužníkovu poskytnouti věřiteli zvláštní majetkovou

výhodu na úkor ostatních věřitelů, nýbrž stačí skutečnost, že zvláštní výhoda fakticky poskytnuta byla, třebaš jen z nějaké vzdálené souvislosti s vyrovnacím řízením. O takové souvislosti pak nelze pochybovati tam, kde, jako je tomu v souzené věci, byl dlužník v době poskytnutí zvláštní výhody již insolventním, t. j. nebyl s to, aby plnil své splatné závazky, což jest právě podle § 1, odst. 1, vyr. ř. materiální podmínkou návrhu, aby bylo zahájeno vyrovnací řízení o jmění dlužníkově. Rozhoduje tudíž, kdy nastala insolvence dlužníková, a nikoli, že dlužník teprve později navrhl zavedení vyrovnacího řízení, ačkoli k tomu byly předpoklady již v době poskytnutí zvláštní výhody věřiteli. Nemůže býti pak pochyby ani o tom, že ujednání, o něž žalující firma svůj nárok opírá, bylo zvláštní výhodou ve smyslu § 55 vyr. ř., neboť se jím zakládalo dle vlastního tvrzení žalující firmy zajištění její pohledávky vůči dlužníku, a to zajištění, na něž žalobkyně se stanoviska ostatních věřitelů dlužníkových neměla nároku. Není proto třeba řešiti, zda to byl pouhý postup pohledávky či assignace.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Vyrovnacím řízením ve smyslu § 55 vyr. ř. jest rozuměti i takové vyrovnací řízení, které v době dotčené úmluvy sice ještě nebylo zahájeno, ale pro jehož zahájení byl tu již tehda zákonný předpoklad, totiž insolvence dlužníková, která pak byla také příčinou k skutečnému zahájení vyrovnacího řízení. Otázka, zda se stala určitá úmluva z podnětu vyrovnacího řízení, ať již tehdy zahájeného, či teprve očekávaného, nebo třeba jen z nějaké vzdálené souvislosti s ním, jest otázkou právní, kterou řeší soud na základě skutkových okolností ve sporu zjištěných. Tuto právní otázku rozřešily v souzené věci nižší soudy úplně správně. Vývody dovolání nevyvrátily odůvodnění napadeného rozsudku v tom směru. Z dopisu dlužníka Č. B. bez data, z prohlášení žalovaného ze dne 1. března 1933, ze všech předložených listin a také z vlastního přednesu žalobkyně plyne nepochybně, že tu nejde o poukázku (assignaci), nýbrž o postup pohledávky, při němž žalovaný uznal dluh vůči postupnici-žalobkyni. Odvolací soud vycházel z toho, že dovolatelka již v době postupu musela o tom věděti, že Č. B. jest neschopen placení. Tento základ rozsudku odvolacího soudu nebyl žalobkyní zákonným způsobem vzat v odpor, pročež jest dovolacímu soudu z něho vycházeti. Podle toho není dovolatelka poctivým příjemcem postoupené pohledávky ve smyslu § 1396 obč. zák. a tím spíše žalovaný může proti ní uplatňovati i námitku prýšticí z ustanovení § 55 vyr. ř.

Čís. 15917.

Pojem provozu ve smyslu § 9 min. nař. č. 191/1912 ř. z.

Těž smlouva, již smluvci pouze upravují způsob provozu kinematografů (biografů) tak, že se zavazují sloučiti je po hospodářské stránce a společně je vésti, přiči se předpisu § 9 min. nař. č. 191/1912 ř. z.